

LAJITEHO

Lajitteluun kannustava jätemaksu

Aino Ukkonen, tutkija

Suomen ympäristökeskus SYKE

Kuntien keinot hiilineutraaliin kiertotalouteen 23.5.2019

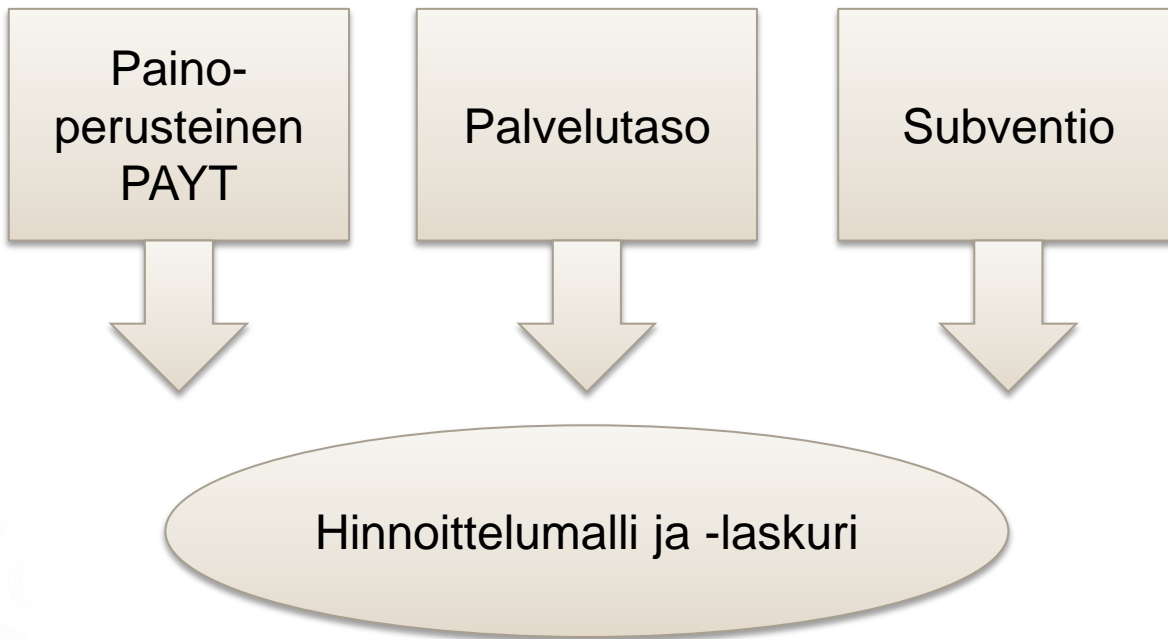
LAJITEHO-hanke

Hankkeessa selvitettiin mm.

- esimerkkejä punnitusperusteisen PAYT-järjestelmän käytöstä EU:n alueella
- eri PAYT-järjestelmien vahvuudet ja heikkoudet
- esimerkkejä punnitustekniikoista
- ympäristövaikutusten analysointi
- viestintäaineisto punnitusperusteisen PAYT-järjestelmän käyttöönottoa varten
- punnitusperusteisen jätemaksun hinnoittelumalli

Hinnoittelumalli

- Jätelaitoksille tarkoitettu malli jätemaksujen muodostamisen tueksi
- Avuksi punnitusperusteiseen jätemaksuun siirtymisessä
- Malliin syötetään esitietoina:
 - Kuljetuksen ja keräyksen kustannukset
 - Käsittelyn kustannukset
 - Alueen asukasluvut ja asumisrakenne
 - Nykyiset keräysastiat

Paino-
perusteinen
PAYT

Palvelutaso

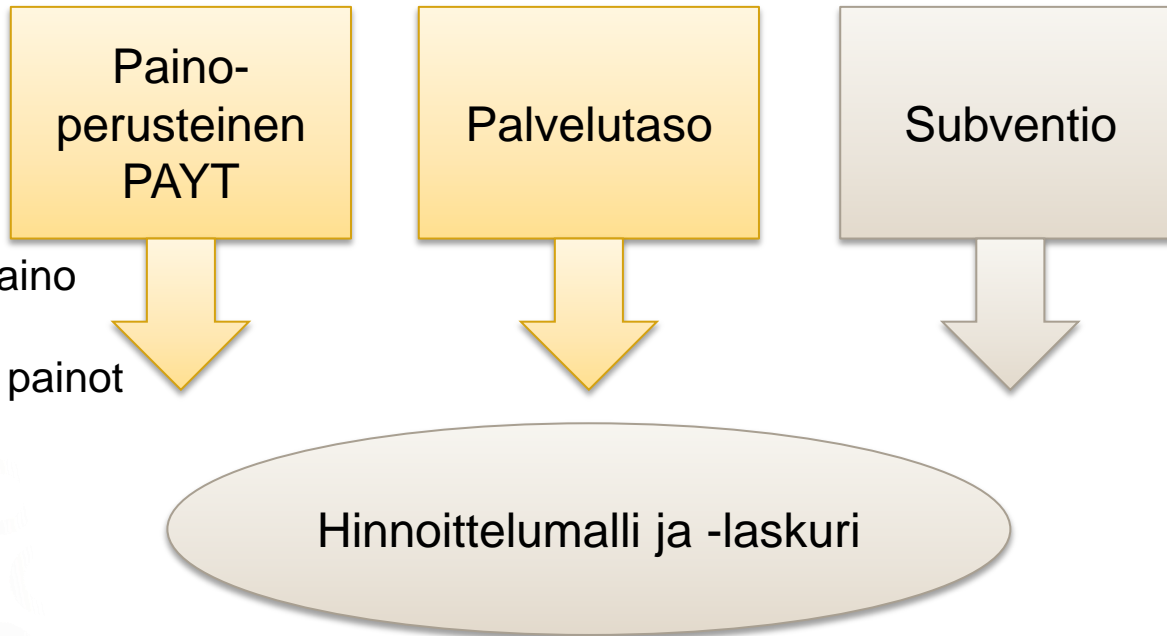
Subventio

Hinnoittelumalli ja -laskuri

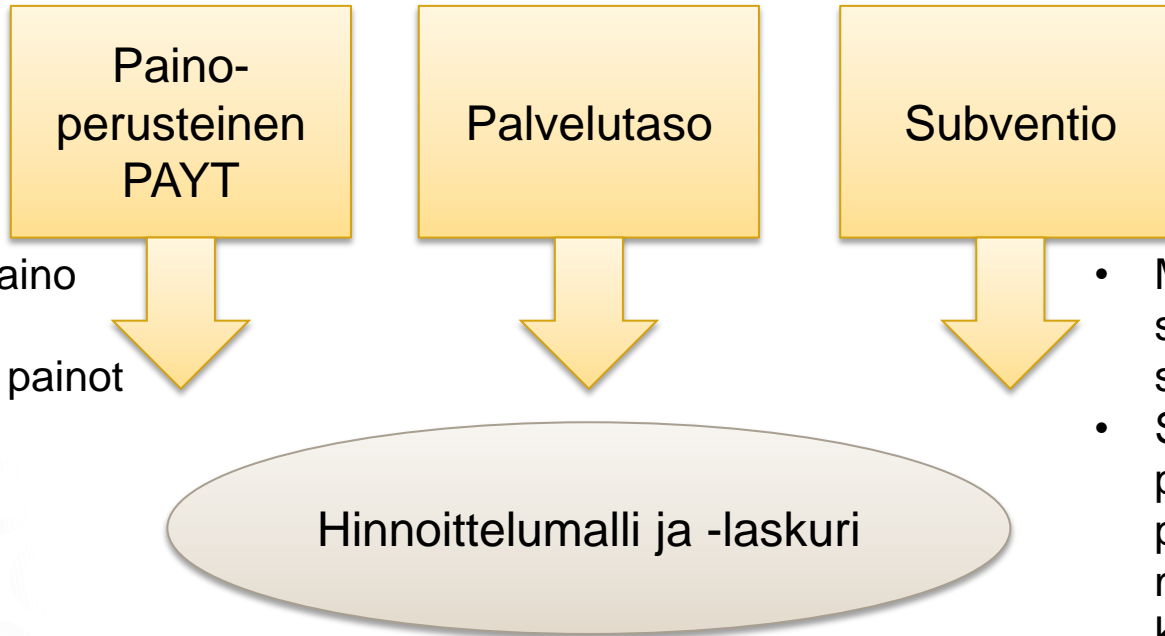
- Sekajätteen paino
- Valinnainen:
hyötjakeiden painot

- Huomioidaan asuinkiinteistöjen palvelutaso
- Reilu, ei rangaista niitä, joilla ei ole mahdollisuutta lajitella asuinkiinteistöllä

- Sekajätteen paino
- Valinnainen: hyötyjakeiden painot

- Huomioidaan asuinkiinteistöjen palvelutaso
- Reilu, ei rangaista niitä, joilla ei ole mahdollisuutta lajitella asuinkiinteistöllä

- Sekajätteen paino
- Valinnainen: hyötjakeiden painot

- Mahdollistetaan sisäinen subventio
- Sekajätteen punnitus-perusteisella maksulla katetaan hyötjakeiden käsittely-kustannukset

Toteutus

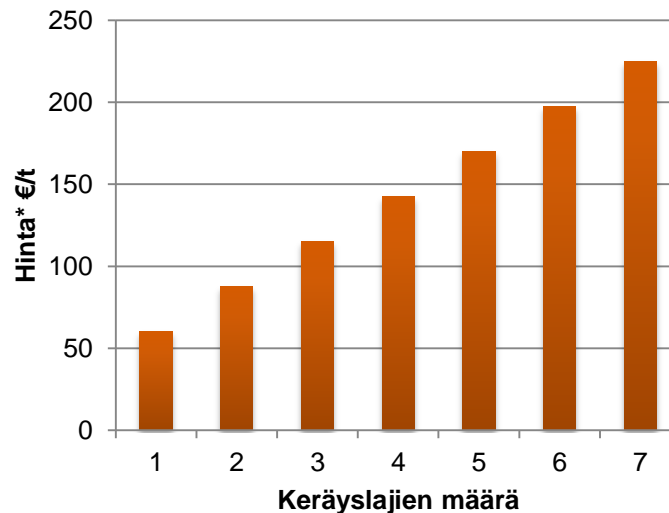
- Maksuissa kaksi osaa:
 - Painoperusteinen osa (€/tonni)
 - Tyhjennysosa: kuljetus + keräys (€/tyhjennys)
- Laskentamallissa keräyksen, kuljetuksen ja käsittelyn kustannukset jäteyhtiöille katetaan jätemaksuilla

➔ Tulot – menot = 0

Laskurin tulokset

- Sekajätteen käsittelyhinta (€/t) nousee lajitteluvaihtoehtojen myötä
- Esimerkkinä
 - Kiinteistöllä kerätään vain sekajätettä (1) → halvin sekajätteen hinta
 - Kiinteistöllä kerätään kaikkia jätejakeita (7) → kallein sekajätteen hinta

Sekajätteen painoperusteinen käsittelyhinta

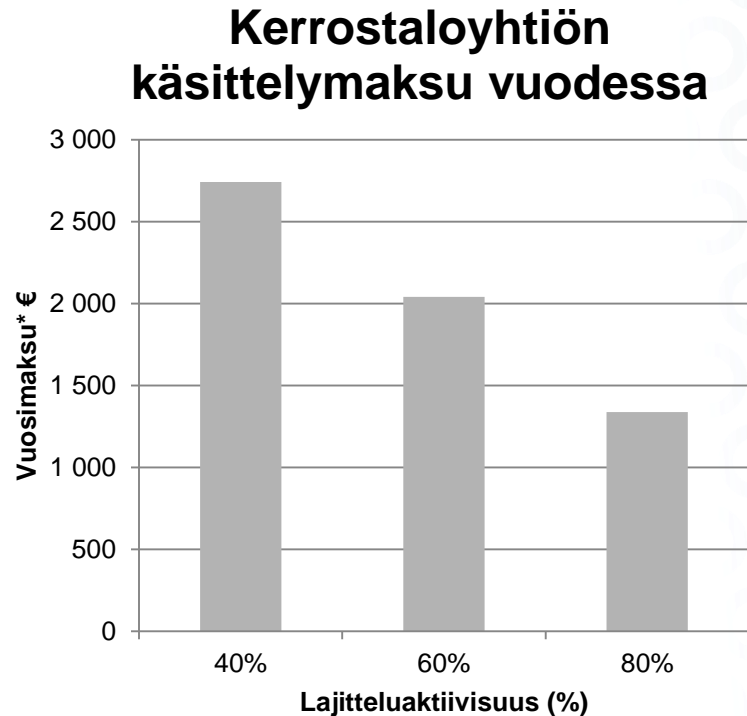

* Hinnat testiarvoja

Laskurin tulokset

- Tehokas lajittelu pienentää taloyhtiön jätemaksujen kokonaisvuosikustannusta
- Esimerkki
 - 1 kerrostalo, 75 asukasta
 - Kaikki lajitteluvaihtoehdot (7)
 - 100 % subventio kohdistetaan hyötyjätteiden kuljetukseen, keräykseen ja käsittelyyn
 - Sekajätteen käsittelymaksu 224 €/t
 - Taloyhtiön käsittelymaksun osuus pienenee lajittelun tehostumisen myötä

Laskuri kaikkien käytössä!

Laskuri:

http://www.syke.fi/fi-FI/Tutkimus_kehittaminen/Tutkimus_ja_kehittamishankkeet/Hankkeet/Lajittelua_tehostavat_kaytannot_LAJITEHO

Hankkeen loppuraportti, toteuttajan tietopaketti:

<http://julkaisut.valtioneuvosto.fi/handle/10024/161293>

KIITOS!

Kysymyksiä tai kommentteja laskurista?

Ota yhteyttä

aino.ukkonen@ymparisto.fi